

Helena Petáková, Řečtina jako zdroj obohacení české slovní zásoby

Abstrakt:

Předkládaná diplomová práce z různých úhlů pohledu zkoumá vliv řečtiny na českou slovní zásobu. V úvodu vymezujeme základní pojmy, jichž v textu užíváme. Je to zejména termín „přejímka“ a s ním synonymní „lexikální výpůjčka“. Následující kapitola je věnována problematice přejímání slov v obecné rovině (motivace přejímání, způsoby zapojování cizích slov do systému přijímajícího jazyka a možnosti třídění slov přejatých). Třetí kapitola mapuje přejímání řeckých slov do češtiny v různých obdobích vývoje. Dále nás zajímá česká recepce řečtiny (obdiv k řečtině, srovnávání češtiny s ní) v klíčových momentech novodobých dějin a její souvislost s obrannými tendencemi národními a jazykovými. Po tomto kulturně-historickém vzhledu se v kapitole páté, šesté a sedmé vracíme k lexikálním výpůjčkám z řečtiny a sledujeme různé cesty, kterými se dostaly do češtiny, dále způsob jejich zapojení do české slovní zásoby a konečně sémantické a stylistické oblasti, v nichž se grecismy u nás nejvíce uplatnily. Jako samostatnou přílohu za závěrečné shrnutí připojujeme ještě soupis slov řeckého původu, který vznikl excerpací etymologických slovníků češtiny.